

SAMOBORSKI LIST

God. XV.

U Samoboru, 15. studenoga 1920.

Br. 22.

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 16 K. — Plativo i tuživo u Samoboru.

Uprava i uredništvo nalazi se
GLAVNI TRO br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglaš, koji se više puta uvrtičuje, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Pred konstituantu.

Još nas nekoliko dana dijeli od izbora za konstituantu ili ustavotvornu skupštinu. Ovo je tako važan i od neizmjerne velikog značenja dan, da njegovu važnost mora da svaki izbornik u našoj mladoj i prostranoj državi dobro uoči prije nego li će svoju kuglicu spustiti u izbornu urnu.

Ako ikada, sada, kada se određuje pravac i oblik našega unutrašnjega uređenja; kad se stvaraju osnovi našega državnog ustava možda za 100 i više godina unapred, sveta je dužnost svakoga izbornika, da pristupi k izbornoj žari i daje svoj glas po svojem najboljem uvjerenju.

Mi nismo politički list i ne ulazimo u bućnu arenu izborne borbe. Ali držimo svojom dužnošću da upozorimo naše birače na znamenitost časova, koji dolaze i da apelujemo na njihovu svijest i rodoljubivost.

Svatko mora da se opredijeli ne na stranu, gdje vlada frazerstvo i pusta demagogija, te obećavanja svega mogućega i nemogućega, nego onamo gdje je politika realnosti i gdje je jamstvo za sretnu budućnost naše države i ujedinenog naroda kako Hrvata, tako i Srba i Slovenaca.

Istina propusta i pogreška može biti na sve strane, ali to još nije razlog da netko bude protiv same države. Ona nam mora ostati kao jedan ne-taknuti ideal nad sve lične i partijske borbe, koje su negdje prevršile svaku mjeru. Nitko ne smije da stavlja u opasnost narodnoga, dugo željkovana jedinstva za koje su se založili najbolji sinovi našega naroda bez razlike vjere i imena. Ne smije našim izvanjimi neprijateljima pružati veselja nad našom slabosti i razdrobnosti.

Mi trebamo poslati u konstituantu ljude, koji će ojačati našu mladu državu prema unutra i učvrstiti je prema vani, da je zaštitimo od svih želja i prohtjeva izvanjskih naših neprijatelja.

Pristupimo na biralište kao svijesni državljani i uvjereni Jugoslaveni!

Birački odbori u samoborskom kotaru.

Predsjednicima biračkih odbora u samoborskom kotaru imenovani su, što za općinu:

Samobor

za glasačko mjesto Samobor: kr. kotar. sudac Mitutin Jurčić.

Sv. Martin-Okič

1. za glasačko mjesto Galgovo: kr. sudski pristav Vladimir Presečki.

2. za glasačko mjesto Rakov Potok: kr. sudski pristav dr. Milan Dvoržak

Sv. Nedjelja.

1. za glasačko mjesto Sv. Nedjelja kr. javni bilježnik dr. Guro Horvat.

2. za glasačko mjesto Sirmec: odvjetnik dr. Ivo Divković.

Podvrh.

1. za glasačko mjesto Lug: odvjetnik dr. Stevo Orešković.

2. za glasačko mjesto Grdanjci: odvjetnik dr. Ivo Pesić.

3. za glasačko mjesto Rude: odvjetnik Adolf Weber.

Iz trgovišnog zastupstva.

(Izveštaj sjednice održane dne 10. studena 1920.)

Sjednici predsjednik načelnik M. Klečič Zapisnik vodi bilježnik J. Čop.

Od zastupstva prisutni su gg: Hrčić, Zjajić, Kovačiček, Lang, Košak, Pilpec, Cesar, Stamar, Kocijanić, Norčić, Novak, Švarić, Bišćan Janko.

Odsutni su: dr. Pešić, Šoić, Kristijan Šoštarić.

Prisutni kot. veterinar dr. Feliks Poljak obratila se potrebu nabave općinskih bikova za rasplod. Općina je nabavila samo jednoga bika, a u njezinom području imade 220 krava i za rasplod sposobnih junica. Prema tome i prema postojećem propisu potrebna su za područje ove općine 3 bika. Predlaže, da se nabave još 2 bika. —

Zastupstvo konstatirajući činjenicu osnovanu na dosadanjem iskustvu, da se u području ove općine ne može uopće nikoga skloniti na držanje i uzgajanje opć. bika, jer je to za sadanjeg opć. bika, međutim otklonio i držatelj Milan Šoštarić, zaključuje se jednoglasno, da općina za ovu godinu nabavi još jednoga bika troškovi iz općinske blagajne sa 5000 K, i subvencijom zemlje u preostalom dijelu kupovine, jer je općina siromašna, zadužena i sa osjetljivim općinskim nametom opterećena.

Iza toga prelazi se na dnevali red. — Bilježnik Čop čita zapisnik prošavše sjednice. — Kod točke nabava pjeska za tvornicu cementne robe „Samoborka“, javlja načelnik da je ovaj izvoz otežan time jer vlasnici kuća pred pješčanicom ne dozvoljavaju da kola prolaze kroz njihova dvorišta da mogu iz pješčanika pjesak izvoziti, a put do istoga nije još posve uređen.

Zast. Kocijanić pita zašto se na prigovor g. Jure Jurčića glede izvoza čreva na putine ne odgovara sa strane općine. —

Kod stavke namještenja opć. lugara Franje Kudelića izjavlja načelnik da kot. oblast ovo namještenje nije odobrila jer da se zastupstvo nije držalo naloga ove oblasti. Isto tako ne dozvoljava se pobiranje suboga ličca i uvaraka te subog granja po opć. šumama kroz tri dane u tjednu već samo dva dana.

Zastupstvo zaključuje da ostaje kod namještenja opć. lugara Kudelića a za drugog lugara izabire Juru Runtasa. — Podjedno zaključuje da se protiv riješenja kot. oblasti uloži utok na žup. oblast; jer po § 42. zakona o uređenju opć. i trgovišta ne pristoji pravo ukidanja zaključaka općinskoga zastupstva.

Razno.

Dragutin i Ana Frest mole da ih se smjesti u opć. ubožnicu Radi svoje starosti i nemoćnosti nisu u stanju da se sami opskrbljuju, a sin Milan ih neće više da u svojoj kući drži. — Zaključuje se da im se imade pružiti pomoć ili smjestiti u ubožnicu.

Ana Fajtić starica od preko 80 godina moli da joj se podijeli nemoćnička potpora. — Zastupstvo joj određuje potporu od 40 K.

Marija Vrbinićak udova sa dvoje neopskrbljene djece moli potporu. — Zastupstvo joj dopituje 40 K mjesečno.

Stražar Perjanik moli da mu se za nošenje vlastitog odijela u službi kroz 4 mjeseca da neka odšteta. Zastupstvo mu daje u tu svrhu 300 K.

(N staviti će se.)

Marvogojstvene prilike u Samoborskom kotaru.

Pisa dr. P—k.

Kako drugdje, tako se i u našem kotaru nakon rata opala neki sastoj u razvitku margojstva. Makar se i ne može tražiti da naše stočarske prilike budu na istoj visini kao recimo u županiji bjelovarsko-križevačkoj i u Srijemu a ono se ipak mora očekivati, da budu bolje nego li se u ovaj čas pokazuju. Uzrok ovome zaostatku ima se tražiti u prilici što samoborski kotar ne obiluje većom površinom pašnika i livada, a i ono što ima zemljišta u ovu svrhu ne daje prvostrežnu krmu. Orome je raslog, što je to dosta povodno, pa tako u krmu ima savše kiselih trava, koje ne pogoduju razvitku stoke.

S druge strane ima se sastoj odbiti i na to što nemamo dovoljno valjanih rasplodnjaka, a koje imamo, ne mogu se nikako svrtati u bolje vrste.

Ovdje bi u prvom redu mogla pomoći opć. poglavarsiva, jer sami općinari ne mogu isdržavati potreban broj rasplodnih bikova. Dosele nijesu općine pokazale nikakve brige

oko nabave rasplodnjaka. Opć. nameti su tako veliki u izvanjnim općinama, da se iz takoga velkoga nameta ne mogu naći sredstva za rasplodnjake što bi morala biti prva briga općina. jer to upliva ponajviše na razvoj stoke i daje direktne koristi općinarima.

Još nam valja istaći, da je nazatku stočarstvu krivo i pretršstvo, koje se u posljednje doba razvilo a baš samoborski kotar obiluje pretrščima kao rijetko koji. Pretršci nabijaju cijene blagu, a visokim cijenama da je se zvesti katkad i najbolji gospodar reširajući kod toga svoj najbolji pođmladak od kojega bi kasnije imao da eko veću korist. Na ovaj način dospjeva velik dio blaga izvan kotara a jedan znatan dio i kraj najveće kontrole na klaonice.

Što se tiče pasmina, najviše se gaji križana simenthalska i pingavska u bregovitim krajevima buša; u pograničkim krajevima sa slovenijom nešio oerinthalska, a u općini Sv. Nedjelja ima nekoliko ima nekoliko vrstih gospodara, koji odgadjaju i drže čist u simenthalsku pasminu.

Povjerenštvo za narodno gospodarstvo odredilo je da ove godine svaka općina ima nabaviti dovoljan broj rasplodnjaka bolje vrste, te će u tu svrhu i sama zem. vlada dati svoj novčani prilog.

Ima po tome nađe, da će se stočarstvo u našem kotaru unaprijediti i podići do poželjne visine.

Dakako, da moraju kod toga pomoći i sami općinari dobrom voljom i ljubavlju za stvar. A da se to može, pokazali su pojedini sločari i prilikom nedavne stočarske izložbe u Sv. Nedjelji. —

Domće vijesti.

Broj izbornika u samoborskom kotaru. Po općinama odnosno hiračkim mjestima ima u našem kotaru izbornika i to: Samobor 564, Podvrh 764, Ruše 769, Gradanci 730, Sirmec 570, Sv. Nedjelja 716, Sv. Martin i Rakov Potok 1139.

Dar školskoj zakladi. Gosp. Filip Šimec, član mj. školskog odbora, darovao je ovoj zakladi 40 K. — Za taj dar zahvaljuje uprava škole.

† **Jošip Muzier**, kr. podžupan u m. umro je u Zagrebu. Bio je odličan rodoljub a kroz mnogo godina bio je ljetovalištnim gostom u Samoboru. — Laka mu zemlja!

† **Benjamin Postel**. Kako nam javljaju, umro je u Krapini Benjamin Postel posjednik u 80 godini života. — Pokoj mu vječni!

Iz trg. općine. Pošto se opć. blagajnik g. Stjepan Bosanović povratio iz vojništva, bila je 1. o. mj. primopredaja. Opć. blagajnik opet preuzeo svoju dužnost.

Glavna vježba vatrogasnog društva. U nedjelju, 1. listopada, održana je glavna vježba ovdašnjega vatrogasnoga društva. Iza što je bukno rat, ovo je prva glavna vježba ovoga društva, pa se njome imalo pokazati, ukoliko je stručno spremijena četa i dovoljno jaka brojem za veću požarnu akciju.

Vježba, koja je održana na Novom trgu (požarište: kuća g. Čebotnika) pokazala je, da je društvo, koje je za rata spalo na 10 do 15 članova, lijepo ojačalo, i da je valjano obrazovano za svoj zadatak, pri čem su i najmlađi članovi, koji su popunili prazne redove, pokazali se vrsnima uz bok svojim starijim drugova.

Radiło se sa svim strojevima i hidrantom iz Mesničke ulice, a sve je stavljeno u brzu funkciju i na vrijeme.

Samoj vježbi prisustvovao je iz Zagreba revni tajnik vatrogasne Zajednice g. Mirko Kolarič, koji je poslije vježbe u gasilani održao školu sa članovima i sa stručnoga stajališta ocijenio izvedenu vježbu. Tajnik je pohvalio rad i vodja i vatrogasaca, naglašivši, da je zanimljiv uspjeh, što ga pokazuje samoborska četa, pa se može Samoboru samo čestitati, da ima tako spremnu i revnu požarnu četu, koja stoji na braniku njegove imovine. Upozorio je pri tom na neke manje griješke, koje su se u brzini pokazale, ali koje nikako ne umanjuju posvemašnji uspjeh same vježbe. Dao je članovima lijepe pouke za budućnost i stavio im na srce, da istraju u plemenitoj i čovjekoljubivoj službi na dobro svoga bližnjega.

Uveče bila je mala zabava, u gostionici četa g. Ivana Biščana, gdje je palo više zdravlja. Naročito su priredjeni srdačni iskazi dječom starini Kolariču, koji je netom ispunio 70 godina života, a još uvijek mladalačkom žarom radi za vatrogasnu stvar. Na zabavi bila su i tri trg. zastupnika, koji su pozdravili četu i obrekli, da će u zastupstvu svagda podupirati plemenito vatrog. društvo i njegove potrebe.

Izdanje obrtnica. Kr. kotarska oblast izdala je obrtne izlaznice isto za kožarski obrt Antunu Biščanu, za medicarski Fridrihu Wagneru, za ličarski Marku Komaru rodom iz Vukova sela. —

Pobiranje suvaraka i lišća. Kr. kot. oblast izdala je rješanje: Zaključak zastupstva trg. Samobora od 30 rujna o. g. da se općinarima dopušta u opć. šumama pobiranje suhoga granja svakoga utorka, četvrtka i subote ne može se u cjelosti odobriti nego se to pobiranje dopušta samo kroz dva dana isto utorkom i subotom. Tri se dana ne može dopustiti skupljanje sihiarka s r. zloga, jer bi to bilo za šume štetno budući da ovoga nema u tolikoj mjeri. Ljudi pak kad ne nalju suvaraka sjeku suha drva, a kad i ovih nema i sasma sirova drva. —

Suvarke je strožno samo ležeće pobirati bez nošenja sjekire vinjka ili sličnoga oružja, dok je po ustanovama šumskoga zakona i naredaba suhe grane sa stabala trgati kukama ili sjekiricama opsjekati strogo zabranjeno, te ovako oružje imadu lugari oduzeti i ovoj oblasti predati.

Ni dalje zaključak, kojim je dopušteno svakim danom pobiranje lišća po šumskim putevima i uvalama ne odobrava se u cjelosti. Takovo se skupljanje lišća dopušta samo utorkom i subotom i to uz potrebnu dozvolu isto samo po putevima i uvalama. Drugdje je zabranjeno pobirati lišćine, jer šume teže strmo sa malo naslage zemlje. Koga bi lugar zatekao da na nedozvoljenim mjestima sabira lišće bit će u tom spriječen eventualno i prijavljen.

O tom se ima znanstvo mjesta obavijestiti a protiv odluke ima pravo trg. odbor podnijeti utok u roku od 14 dana.

Stvarna lutrija u korist siročadi. Započelo je raspačavanje srećaka za stvarnu lutriju u korist jugoslavenske siročadi, koju priredjuje „Narodna Zastita-Savez dobrovoljnih društava“. Vućenje srećaka bit će 29. prosinca 1920 na „Strijani“, a izdjetati će se 20 slika naših odličnih umjetnika (Bukovca, Predića, Švrakića, Mihajlovića, Popovića, Šipeka, Stiborskića, Karlović-Janovskića, Borince, Tjelčića, Petrinovića, Jovanovića,

Glisića, Lukića, Crnčića, Gjurčić i t. d.) te 230 zlatnih i srebrnih predmeta, medju njima štamp sa zlatnim drškom u vrijednosti od 800 kruna. Zgoditaka ima 250 hiljada kruna. Cijena je srećki 5 kruna. Srećke razabilje „Narodna Zastita“ u Zagrebu (Josicovac 30).

Izbor za konstituantu. Na kandidatskoj listini „Hrv. Zajednice“ nalazi se za Samobor g. Mirko Kleščič, ljekarnik.

Proizvodni porez na vino. Naredbom ministra finansija obustavljeno je utjerivanje proizvodnoga porera na vino, uvedenoga zakonskim člankom I. og. 1918. godine.

Povišenje nekili vrsta poreza. Prema naredbom ministra finansija od 25 kolovoza 1920 broj 12951 povišeni su po čl. 136 finans. zakona u krunama ra pisana razredna kučarina, kevarina I. II. razreda porez na puške i lov, vojno oprosna taksa (vojnica) i ima se sa četverostrukim iznosom naplaćivati.

Katastralni porezni osnovi zemljarine podignuti su na vrednost četverostrukog iznosa. Svi državni porezi imadu se na temelju ovako ustanovljenih poreza raspisati. —

Ovo naredjenje vrijedi sa područje: Hrvatske, Slavonije, Medjumurja, Prekomurja, Bačke, Banata i Baranje. —

Valovalce kućne najamnine. Za odmjeru najamnine kućama u godini 1921. imadu su podnijeti od 1. do uključivo 30. studenoga 1920. trg. i šum. poglavarstvu našto se upozoruju oni koji izdavaju svoje ustanove u najam ili podnajam. —

Kako smo već posjedaju put istakli porez na najamnina kučarina nije dignut na četverostruko nego je ostao nepromijenjen.

Natječaj za pisara. Trg. poglavarstvo opć. Samobor raspisalo je natječaj za pisarsko mjesto, biježničke i biagajničke stru. ke. Plaća 2.000 K na godinu i 70 K na mjesec za izdavanje putnica. Rok natječaja je do konca studenoga.

Izgubljeno. Od samostanske do Lavadićeve ul. izgubljen je bijeli korak sa zlatnom kopčom. Predati se umiljava uz nagradu u upravi našeg lista.

Zahvala. Člub „Samobor“ u Chicagu darovao je meni i mojoj dječici svotu od 10 dolara. — Na lijepom daru najsrdačnija mu hvala. Vika Juratović.

Na lijepoj pripomoći koju mi je pružio Člub „Samobor“ u Chicagu najljepše zahvaljujem Anka udova Fogl.

Za „Samoborski List“ darovao je g. Ivan Ivančak 40 K.

Nadjeno. Na Sve Svete nadjeno je jedan ženski krzneni ovratnik. Vlasnik ga može podići kod g. Hercega Jure Goraji kraj 39.

Kretanje bolesti. Uslijed magije promjene vremena ima više nahlada medju pučanstvom. Od prijepijivih bolesti javio se tifus u 3 slučaja u Breganti. Produzete su državno redarstvene mjere.

Obrtne dozvole. podijelila je kot. oblast Jošipa Capeku za trgovinu gotovih cipela, Stjepan Fressi napustio je obrt sa trgovinu građevnim materijalom. — Marija Vekmanić napustila je krojački obrt. Uslijed toga utrnule su im obrtne licenzacije sa ove granu obrta.

Sokol u Samoboru veća velika peć u dvorani za tjeļovježbu, pak se preporuča da mu porudi, tko ju ima.

Umrla u župi Samoborskoj od 1. do 15. studenoga. Muzik Marija, posv. nica, 88 godina, Gajeva ulica,

Gospodarstvo.

Stočarstvo u Samoboru.

Prema posljednjem popisu stoke, ima u Samoboru oko 200 krava muzara. To je priličan broj i nema mu za sad prigovora, ali za trajno i uspješno gajenje stoke treba imati sve uvjete, koji pogoduju razvitku stočarstva.

Svakomu gospodarju je bez sumnje stalo da mu blago napreduje i donosi koristi. Ne mislimo kod toga samo kvalitetu i kvantitetu mlijeka, nego i lošće rasplodjivanje i pomladjivanje stoke.

Nije svejedno, kakovu pasminu blaga imamo, a sjećamo se, stariji gospodari, kako sino prije 30 godina još u Samoboru imali kojekakovo rogato blago t. z. buše, od kojih je bilo slabe ili nikake koristi.

Od toga smo već danas — hvata Bogu — dosta daleko, pa imamo danas u Samoboru krasnih egzemplara krava simentalske pasmine. To sad treba da se izdrži i dalje odgaja. No naravno da bez valjanih rasplodnjaka ne ide. A to je baš ono, na što hoćemo da se osvrnemo, na ovu našu slabu stranu u pogledu daljnega stočarstva u Samoboru.

Ako hoćemo iskreno priznati, onda moramo reći, da već deset godina nemamo u Samoboru rasplodnjaka, a u koliko je jedan bio, to ga je hranilac upotrebljavao ne samo za rasplod, nego i za vožnju i nije od njega bilo gotovo nikakve koristi.

Na ovaki način sprečava se daljnji razvoj našega stočarstva pa nesamo da ga ne ćemo moći zadržati na sadašnjem stupnju nego ćemo naprosto nazadovati u ovoj grani narodnoga gospodarstva.

To uostalom svi znamo; svi posjednici blaga priznaju to javno; štoviše kritikuju ovake propuste i tuže se na općinu i trg. odbor. Oni tako optužuju druge ne istražujući potanko uzroke toga stanja, a kad bi stavili ruku na srce, morali bi priznati, da oni svi nose najveći dio te krivnje.

Općina je sada ponovo nabavila jednog bika zaplodonjaka, a želi još naba ili dva. Tako bismo imali tri, koji bi defakto odgovarali broju krava muzara u Samoboru.

Ali sad dolazimo do onoga glavnoga. Tko će držati na hrani te bikove u Samoboru, koji se inače sasvim dobro isplaćuju, jer uz pristojbe nakoncu postaje bik i vlasništvo hranilaca iza izvjesnoga roka? Za ovo nema u Samoboru volje baš nitko. Svi bi htjeli rasplodnjake u Samoboru, ali da ih uzmu na hranu, o tom ne će nitko da čuje. Naposljetku što općini preostaje? Ona ne može biti odgovorna za ovaj naš stočar, koji ne će pridonositi niti neznatne žrtve za ovu stvar.

Mi ne tražimo da rasplodnjake drže ljudi koji imaju skroz male staje, ali ima gospodarja koji imaju velike, prostrane staje s velikim dvorištima, pa se ipak oglašuju apele općine, i ne će da prime pod krov rasplodnoga bika.

Općina dakle nije ništa kriva, jedino ako gospodarji blaga traže još od nje i to da sagradi općinsku staju za bikove i drži stogu; ali držimo da tako daleko valja ne će ići ni zahtjevi gospodarja na općinu.

Ako nam je stalo, da nam doprinesu uspjeh u gajenju blaga ne propadnu, i da racionalno uredimo naše stočarske prilike, onda nam se ostavi neobavljene stvari. U Samoboru se moraju naći još dvije staje od kojih je, u koje će se smjestiti još dva

rasplodnjaka. I tu nema odlaganja. Sadašnji rasplodnjak, koji je istom nabavljen po općini, bit će tek u veljači sposoban za rasplod, a do proljeća neka se krave strpe ili tjeraju u daleko selo, od čega je i onako slabe koristi, jer rasplodnjaci na selu moraju udovoljavati najprije svojoj najbližoj okolini; a i njih nema previše.

Primimo se posla i poduprimo općinu, jer svaki netaj ili nemar koji će se dalje podržavati, imat će posljedica, koje će se trajno osvećivati na našem stočarstvu.

A. F.

PROSVJETA.

Jubilej jednog omladinskog lista. Izšao je I. svazak Smilja u ovoj školskoj godini kao jubilarni broj. Smilje je ušlo u 50. godinu svoga izlaženja. Ovo je naš najstariji omlad. časopis, koji je omladini svijetle na putovima njihovoga ranoga idealizma i kao drug i kao savjetnik. Kako nemamo još novih čitanka za III. i IV. god. osnovnih škola preporučila je vlada ovaj časopis kao školsku knjigu.

Ovaj broj ima između ostaloga sadržaja: posvetnu pjesmu o jubileju Smilja od Bogumila Tonija. Od potonjega još crticu Na groblju. — Josip Miklović pripočeo je pjesmu Pauk. — Smilju je cijena 10 K na godinu. Imućnici će učiniti lijep čin, ako preplate koje siromašno a valjano dječje na Smilje.

Narodna prosvjeta. Organ Udruženja Jugoslavenskoga Učiteljstva. br. 89 i 90. Ovaj list, koji izlazi u Beogradu, odlikuje se vrsnim člancima zalažući se za boljinak narodne škole u cijeloj našoj krajevini. Urednik mu je g. Milutin Stanković. List preporučujemo učiteljstvu našega kotara.

Križevački statuti.

Nakladna knjižara Gustava Neubergera u Križevcima izdala je knjigu od 115 stranica pod naslovom „Križevački statuti“, vinskopajdaške regule, koje je sabrao i napisao kraj punog barila i lepe pajdašice pajdaš Zvonko iz Vupoglave.

Prema opasci nakladnika bio je rukopis za ovu knjigu gotov već prije rata, no knjiga nije mogla izaći radi nekih nepredvidljivih zapreka i poteškoća.

Tako pada izdanje ove knjige u doba, kad je praktična primjena križevačkih statuta postala — uslijed razgranjenoga apolitenakog pokreta i visoke cijene vina — gotovo nemoguća, dakle u doba, kad ti statuti vrijede otprilike onoliko, koliko ustanove međunarodnoga prava.

Nije mi svrha, da se upuštam u pitanje ocjenjivanje te knjige, niti da pišem opširne komentare istoj, jer mi to ne dopušta prostor — bolje reći: uređnik — lista.

U ovom članku ograničit ću se u glavnom na netočnosti, koje ta knjiga sadržaje glede Samobora, a tek usput spomenut ću tek u krupnim potezima postavljajući mane iste. U prvom mi je reči istaći da kajkavština, kojom su reproducirane neke kajkavske verzije, i pjesme nije prava narodna, već neka nadri-kajkavština.

Zatim mi valja opaziti, da korektura knjige nije savjesno provedena, jer ista obiluje tipičnim pogreškama (na pr. „apetitijska“ umjesto „apetitijska“, stare „iba“ umjesto „iba“).

Osobito pak vrvi pogreškama „beseda promotorja“ (str. 112). Autor je mogao — u koliko nije sam vješt latinskom jeziku — iako naći među „vinskom braćom“ pajdaša, koji bi mu proveo korekturu ove besede.

Još nikad nisam čuo, da bi se „popevaču“ u društvu reklo „konfušminister“, kako to navodi autor (str. 48. i 111) već se isti zove „kantušminister“ (cantus t. j. pjevanje-glazba).

Na str. 78. knjige piše, da je križevačke statute prvi iznio u štampi pop Mikloušić, a to da je bilo godina sedamdesetih, što nikako ne stoji, jer svako gimnazijalče zna, da je pop Tomo Mikloušić umro već početkom četrdesetih godina prošloga stoljeća.

No vratimo se k netočnostima, koje sadržaje ta knjiga glede Samobora. Na str. 141. piše, da je u Samoboru postojao klub „Kurjak“, koji klub da si je uzeo ime od „poznate predaje, da su neki Samoborci digli hajku na kurjaka, koji se je navodno u blizini pojavio, a poslije da se je pokazalo, da je to bio lovački pas“ (str. 143).

Ovo je za Samobor nešto nova, jer se ni najstariji ljudi ne sjećaju kluba takovog imena. Tek mimogred spominjem da je Levičarov pas, famozni Serbus (taj pseudo-vuk) ubijen tek godine 1906. Autor bi uvelike zadužio samoborske kroničare, kad bi im odao vrelu, iz kojega je te svoje podatke crpio i naveo ma i jednog Samoborca, koji vuka zove — kurjakom.

Tom zgodom moram (po svojoj „lokalno-patriotskoj“ dužnosti) upozoriti autora, da su u Samoboru postojala razna vesela udruženja, između kojih mi narose valja istaći „Viteško društvo“, „Zlatna čizma“ i „Zlatna voža“, od kojih je prvo bilo opozicionarno, a potonje mađaronsko. O ovim dvim društvima mogao je autor naći zanimive podatke u Langovoj knjizi: „Samobor, narodni život i običaji“ na str. 468 i sl.

U dodatku sadržaje knjiga: Koprivničke regule, varaždinski turč, krapinski vanderček, turpoljske statute, zagrebačku pentariju, ivanečku smešančiju (držim da bi ispravnije bilo „zmešančiju“) te svetojanaku lumpariju.

Sve u svemu knjiga će dobro poslužiti za sve „domaće, društvene, prijateljske i pobratimске zabave i veselice“ a to joj je prema namjeri autora i svrha. Cijena je knjizi poratna t. j. 32 K, oprema rišna, dok slike uvelike podsjećaju na one iz — Šolter kolodera.

O Križevačkim statutima kola i ova anegdota: Na jednoj, recimo zagrebačkoj — univerzi polagao je neki kandidat ispit. Na pitanje profesora, što znači o vinodolskom zakonu, kandidat se je tekko zamislio. Pa kako nije bio osobito vješt hrvatskom jeziku (ma da je rođen u Hrvatskoj) odgovori: „Vinodolski zakon??! Das ist, das ist — Vinodol — Weinal — Ahs! To su die so genannten križevački statuti — — —

Samobor na Martije 1920.

Rožmarin Špinkarda.

Molim prijatelje u Americi, da mi pošalju adresu Vilana Devanča.

M. Križev.

Traži se pazikuća. Uplatiti u upravi Lica.

Zeljezna peć prodaje se — Uplatiti vili Wagner, i list.

Naučnika za stariji posao traži Ivan Jurković, Samobor.

Staklarska radiona

Paurić i Predragović
 Samobor, Gajeva ulica broj 18.
 Preporučuje se st. općinstvu za urezivanje stakla u prozore, osobito pak za novogradnje. Preuzima sve popravke.
 Okviri za slike i zrcala
 Trgovina porculanske i staklene robe
 Umjerene cijene.

Lužni kamen

128 posto jaki, pravi Lukavečki, za pravljenje sapuna, preporučuje na veliko i na malo

Stjepan Filipančić
 trgovac

ZAGREB, Petrinjska ulica 30.

Najbolja vodica za usta jest

Salmovil

dobiva se u Ljekarni M. Kleščića.

Milan Pejnović

Zagreb, Sv. Duh

Trgovina građevnog materijala i gorivog drva
 na veliko i malo.

Interurban telefon 19-55.

Brzjavni: „Milpej“ Zagreb. — 6

MASTIN umješaj u krmu šaku na tjedan, ako se rabi nadomjestak kreme onda 2 šake. — 5 omota Mastina, prah za tovljenje zdrave, debele marve, za tvorbu jaja i mlijeka dostaje za 6 mjeseci za jednu marvu. Dobio je najveće medalje u Londonu, Parizu, Rimu i Beču. Na hiljade gospodara hvale ga i ponovno kupuje. Traži ga kod ljekarnika ili trgovaca, sitničara koji ga može svaki slobodno preprodavati. Ili piši na ljekarnu Trnkoci u Ljubljani, Kranjska, za 5 omota stoji 50 K poštom.

SVRAB svrbez, kraste, lišaje odstranjuje kod čovjeka i životinje mast protiv svraba. Bez mirisa i ne maže rublje. I lončić za 1 osobu poštom K 15 kod ljekarne Trnkoci, Ljubljana.

Preporučuje se

Trgovina mješovitom robom

fini engleski štofovi za kostime
 upravo prispieli.

Melanija Vuja

Obrtnička ulica br. 28.

„Portland“ Cement

na veliko i malo.
 Preuzima narudžbe za sva mjesta u Jugoslaviji i postavlja u vagon Zagreb.

MILAN PEJNOVIĆ

Zagreb, Sv. Duh.

Interurban telefon 19-55.

Brzjavni: „Milpej“ Zagreb

BOGUMIL TONI: SAMOBORSKA
 NARODNA GARDA (1848.-1851.)

U SAMOBORU 1918. - TISAK I NAKLADA SLAVKA ŠEKA

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

1. dani hrvatski proizvod.

Zdraviju neškodljiv.

— — Dobije se svuda. — —

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
 U ZAGREBU.

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelabić trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 22-42.

Krasne moderne čaše. Elegantne kristal garniture, najnoviji proizvod.

Prikladni darovi za svaku zgodu kao:

Čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čuture u narodnom slogu.

Nippes figure iz glasovitih tvornica. Električne i petrol. svjetiljke i lampae.

Specijalno skladište za bakterijske i vakuumske potrebitine.

Staklenke za odpremu dojetaka u propisanim drvenim kutijama.

